

ДІТЧ ЖУРНАЛ

4
2002

РЕЛІГІЙНИЙ ЖУРНАЛ ХРИСТИЯНСЬКОЇ РОДИНИ

Заснований у 2000 році

Засновник:

Релігійне видавництво
“Добра книжка”

Періодичність: щомісяця

Реєстраційне свідоцтво

КВ № 5359

Головний редактор

Роман БРЕЗІЦЬКИЙ

Редакційна колегія:

Єп. Софрон ДМИТЕРКО, ЧСВВ

Єп. Станіслав ПАДЕВСЬКИЙ

Єп. Маркіян ТРОФИМ'ЯК

Єп. Роман ДАНИЛЯК

о. Петро ГЕРИЛЮК-

КУПЧИНСЬКИЙ, ГСД

с. Володимира МАКСИМІВ, ЧСВВ

Неоніла СТЕФУРАК

Відповідальний секретар

Йосиф ВОРОБЕЦЬ

Літературне редагування

Оксани ПРИЙМАК

Андрія КОСТИРКИ

Художній редактор

Олена ШАХОВСЬКА

Технічний редактор

Андрій ЦИМБАЛ

Комп'ютерна верстка

Ольги КОВАЛИШИН

© Релігійне видавництво

“Добра книжка”, 2002

Адреса редакції:

вул. Куліша, 22/3а м. Львів, 79058

тел.: (0322) 72-69-72, 97-89-50

e-mail: gbook@mail.lviv.ua

ЗМІСТ

1. Сторінка головного редактора

Анна Дозвольте огорнути вас любов'ю 2

2. Українські стигматики

Марія Сокирка Нев'янучі квіти Галичини 4

3. Поетична сторінка

Три дерева 3

Дивне, ніжне світло 21

4. Великий піст

Ванда Мальчевська Візія П. Оливний город. Друга
П'ятниця посту 6

5. Христові Страсті

о. Петро Герилюк-Купчинський, ГСД Яку роль відіграли
чоловіки і жінки в стражданнях Ісуса? 8

6. Дар найкращий

Редакційна Таємниці Божественної Літургії 11

7. Двері у вічність

св. Іван Віанней Хрест Христа і наш хрест 15

8. З проповідницького архіву

єп. Станіслав Падевський Гімн про Хрест. Проповідь
до хворих 18

9. Проблеми сучасної психології

Й. Фрейзер Філд Психологія “Я” 20

10. Голос Марії

о. Маріо Кнезовіч Подяка Тобі, Ісусе, Переможцю! 22

11. Свідчення

Редакційна Хресту Твоєму поклоняюся, Владико! 23

12. Постаті Церкви

с. Володимира Максимів, ЧСВВ Великий
Будівничий Церкви 25

ДОЗВОЛЬТЕ ОГОРНУТИ ВАС ЛЮБОВ'Ю

Анна. Це ім'я уже знайоме нашому читачеві в попередніх номерах нашого часопису, де неодноразово використовували цитати, думки із книги Анни: "Божє виховання", "Свідки Божого Милосердя". Незабаром у нашому видавництві вийде у світ перша книжка Анни "Дозвольте огорнути вас любов'ю".

Я завжди уявляла собі Господа нашого Ісуса Христа як найближчого товариша і тужила за спілкуванням з Ним. Але не знала, якою дорогою можна дійти до Його дружби, ніхто мені тієї дороги не показав. Отож, будучи практикуючою католичкою, я й надалі почувалася людиною, яку не люблять, не приймають і яка в очах Бога не має найменшої вартості. Шукала на багатьох дорогах і, нарешті, в харизматичному русі зустрілася з Богом живим, близьким і люблячим, Який розмовляв з нами і через наші уста втішав інших. Коли почала записувати (аби не забути) слова, які чула, розмови ставали дедалі довшими. Бог Сам розпочинав їх, відповідав на запитання, розвіював сумніви, говорив про Свою Любов, заохочував. Тоді я згадала, що здавна чула короткі слова Любові, переважно після святого Причастя, але думала, що так і повинно бути, що ці слова чують всі. Однак не вміла підтримувати розмову. Боялася, бо здавалося мені, що це святотатство, що для звичайної світської людини таке неможливо. Та й, зрештою, ніхто мене не заохочував до таких розмов. Згодом, підтримана порадою одного ченця, почала записувати розмови, які ставали все тривалішими і свідчили, що мене люблять. Але проминуло декілька літ, перш ніж відчула себе оточеною Його Лю-

бов'ю, зануреною в неї. Господь мовив: "Відповідаю тобі, бо Я твоїй справжній Товариш. Це означає, що не тільки ти прагнеш дружби зі Мною, але насамперед Я Сам хочу бути другом тобі. Бог не забирає Своєї Любові. В уподобаннях Своїх Я незмінний, ніщо на них не впливає. Отож підійди ближче, дитино Моя, і не думай більше про свою непостійність, про своє ліниство і свою незацікавленість, бо саме такими ви, люди, і є. Думай про Мене, бо я чекаю на тебе з незмінною, нескінченною Любов'ю".

Я переконана, що така любов огортає кожну людину на землі. Господь сказав, що вибирає мене (і вже в 1947 чи 1948 році я погодилась служити Йому, хоч і не уявляла, як має виглядати таке "нетипове" служіння), аби стати Його голосом, голосом, який зміцнить тих, хто до Нього звертається. "Скажи їм, – говорив Господь, – що розмовляю з ними, коли до Мене звертаються, аби їх підтримати, заохотити, потішити, заспокоїти, бо вони потрібні Мені".

"В ці дуже сумні часи, тяжкі і болісні для вас, коли вам здається, що зло на світі перемагає, Я прагну наблизитися до вас настільки, аби кожен міг пізнати Мене, довіритись Мені, покластися на Мене і віддати під Мою опіку себе й своїх ближніх. Я так хочу, аби ви не боялися, не впадали в розпач, аби відчували безпеку Моєї присутності, опіки й охорони... Я хочу допомогти кожному з вас, з кожним приятелювати, розмовляти, кожного наповнити Собою".

Тоді я попросила Бога, аби показав мені, якою дорогою можуть наблизитися до Нього в наші часи

Художня робота Й. Терелі

звичайні пересічні люди, такі, як я, якими ніхто не цікавиться і не шукає дороги для них, але вони шукають Господа живого й близького і тужать за Ним. Просила: "Отче, вкажи хоч найважливіші етапи й умови для тих, котрі не розмовляють з Тобою постійно, але, можливо, більше хочуть іти за Тобою, ніж я, і мають менше вад, а більше доброї волі". Я хотіла уберегти інших від десятиліть блукань в темряві, тож просила для них бодай коротких порад чи дороговказів. Господь відповів: "Мені приємно, доню, що ти піклуєшся про інших і просиш Мене допомогти їм. Оскільки так цього прагнеш, скажу тобі, але приготуйся до праці, тривалої і систематичної... Ти знаєш, що усі ви різні, а добрий учитель завжди опирається на здібності учня, аби навчити його якнайбільше. Однак дорога до Мене – одна". І розпочався диктант, який тривав з 4.09.1984 по 14.05.1985 року. Протягом усього цього часу я хворіла. Хвороба хребта цілий місяць не давала мені сісти; запалення суглобів заг'ястя і передпліччя гальмувало записи, а коли їх таки закінчила, Господь запитав: "Хочеш знати, доню, як

назвати нашу працю? Послухай Мене уважно: слова Мої спрямовані до кожного, хто їх читатиме, наче б він був єдиною людиною на землі. З ним, саме з ним, хочу Я приятелювати. Якби було інакше, до нього не дійшли би ці Мої Слова Любові. Якби не найпалкіше прагнення Мого Серця, не продиктував би Я тобі їх. Їх ніколи б не записали і розпослюдили. Моя Любов користує з кожної нагоди, аби наблизитися до вас, допомогти вам, огорнути вас Моєю Опікою, порятувати, зцілити й ошчасливити. Оминаючи усі перешкоди і мури, які ви набудували, звертаюся до всіх, бо усі ви – Мої улюблені діти. Не знаю кращих чи гірших. Кожному з вас жертвую Себе і кожному прагну допомогти. Якщо ви самі обмежуєте право вибору, якщо ви позбавляєте шансів на гідне життя багатьох ваших братів, якщо утруднюєте їм доступ до Мене, нав'язуєте свої умови й обмеження – Я Сам виходжу назустріч і шукаю їх. Я кличу за

Собою кожного. Звертаючись до вас, Я запрошую вас зупинитися на мить на вашій нестримній дорозі до смерті і порозмовляти зі Мною. Пізнати Мене. Переконатися, який Я насправді. Дізнатися, що вас безмежно і незмінно люблять. І що вашим товаришем є Бог... Знаю, що ви живете напередодні найважчих в історії людства випробувань, тому хочу, аби ви пережили цей час зі Мною, бо лише в Мені знайдете опору і захист, бо лише Я піклуюся про вас і прагну вас спасти. Окрім Мене, ви не маєте нікого, кого б цікавила ваша доля.

Ваші переконання, судження, страхи, думки різняться. Та й, зрештою, небагато з вас звертаються до Мене. А потрібен Я усім, бо без Мене загинете. Саме тому Я робив і роблю усе, аби здобути вашу любов, прихильність, довіру, і так чинитиму надалі. Однак в різні часи допомога Моя різна. Зараз Я сам звертаюся до вас: "Друзі Мої, приходьте до Мене, Я вас спасу,

бо люблю вас. Заприязніться зі Мною. Прийдіть до Мене усі. Не бійтеся Мене. Пізнайте Мене. Збагніть Мою безкорисливу любов і турботу про вас. Пізнайте Мою опіку, Моє милосердя, Мою лагідність, терпеливість і ласкавість до вас. Пізнайте також вашу гідність і великі можливості, якими Я вас обдаровував.

Пізнайте ваше право приятелювати зі Мною. Не бійтеся Мене: Я вас не засуджую, не караю. Я люблю вас, адже ви з любові Моєї створені і любов'ю Моєю живете.

Простягаю вам Свою товариську руку. Потисніть правицю Бога, залишайтеся Моїми друзями і зараз, і в Домі Моєму, який для вас відчинив. Дозвольте огорнути вас любов'ю. Усіх. Усе людство. Бо усі ви – улюблені діти Мої".

Анна

Переклад з польської
Неоніли Стефурак

Поетична сторінка

Три дерева

(легенда)

На околиці одного села, біля невеличкої галявини, росли три дерева. Кожне дерево мало якусь мрію і своє бажання. Перше дерево хотіло бути шкатулкою, щоб туди люди складали дорогоцінності, різні перла. Друге мріяло бути великим кораблем і перевозити у собі королів, царів, князів, а третє росло і хотіло, щоб, дивлячись на нього, люди прославляли Бога за все створене (хотіло бути престолом, тронем короля).

Одного разу прийшов на галявину чоловік і зрубав ці дерева.

Привіз додому. З першого дерева зробив жолоб для худоби, з другого – невеличкого човна, а третє обтесав і поставив на подвір'ї.

Надворі сутеніло. До стаєнки, де була худоба, зайшли жінка і чоловік, а та жінка, народивши дитину, поклала її в жолоб, щоб своїм теплом худоба її ogrіла. Це була Пречиста Діва Марія зі Святим Йосифом.

Одного разу, коли по морю плавав човен, то зчинилась

велика буря, та цю бурю заспокоїв чоловік – Ісус Христос. Прийшла черга і на третє дерево. Якось на подвір'я прийшли злі люди, взяли той стовп, і на тім дереві розп'яли людину.

Мрії дерев збулися. Перше хотіло бути шкатулкою, і саме тією дорогоцінністю став маленький Ісусик. Друге бажало возити царів, і воно озером перевезло Царя всіх царів, (котрий навчав людей на березі озера) а дивлячись на третє дерево, всі християни прославляють те знамено і Господа Бога.

НЕВ'ЯНУЧІ КВІТИ ГАЛИЧНИНИ

(Продовження. Початок у №3, 2002р.)

Ця розмова тривала 2-3 хвилини. Відтак Зося попрощалася християнським привітом, “повернулася” до нас. Було дуже дивно і навіть страшно.

На питання мами: “Хто це був?”, Зося відповіла: “Ангел”.

Пізніше ми звикли до цих візитів, бо вони повторювалися кожного дня, іноді навіть декілька разів на день.

Зося розповідала про Ангелів, але це було важко собі уявити. Коли наступного разу прийшов провідати Зосю Ангел, в кімнаті була мама, я і маленький чотирирічний братик Роман. Він сидів у мами на руках. Коли Зося почала розмовляти з Ангелом, Роман уважно дивився й усміхався. Зося досить весело розмовляла і час від часу поглядала на Романа. Дитина зовсім не відводила очей від побаченого явища й, водночас, почала розплітати мамині коси, якими мама обвивала голову (віночком). Так Ромчик розплів обидві коси. Коли Ангел відійшов, і мама запитала у Зосі: “Як виглядає Ангел?”, Зося відповіла: “А ви спитайте Ромчика”.

На запитання, чи бачив Ангела, синочок відповів: “Так, бачив. Він дуже гарний, мав крила і коси такі, як мама” (тобто, розпущене волосся). Зося погодилася, що так все було.

На запитання мами, чи маленький мій брат Богданчик, котрий помер у півторарічному віці від дифтерії, теж між Ангелами, Зося відповіла: “Так, він між Ангелами і часто до вас приходить”.

А на запитання: “Для чого приходять Ангели до Зосі і про що їй розповідають”, сказала: “З різних причин. Часом, щоби по-

тішити або дати якусь пораду, або про щось повідомити, чи від чогось застерегти”.

Багато разів були випадки, коли Ангел приносив Зосі гостинці: просфору чи дуже гарні і смачні кругленькі червонуваті плоди, які нагадували невеличкі яблука. Вона їх називала райськими. Смак їх – пречудовий, але були вони без жодних кісточок чи зерняток.

А виглядало це так: Зося розмовляє з Ангелом, і простягаючи руку, каже: “То дай”, і на долоні з’являється просфора, як частинки, котрими священики причащають людей. А якщо приносить яблучка чи інші плоди, вони враз появляються в якійсь мисочці, що стоїть неподалік на кухні. Зося за все дякувала Ангелові, а після його відходу частувала всіх, хто був присутній.

Зосині розмови з Ангелом були різні, часто дуже серйозні і сумні, але про це пізніше.

Коли я готувалася до першої сповіді і св. Причастя, а вдома велася розмова, що треба купити або пошити білу сукенку, Зося дістала від Ангела плаття і подарувала мені. Це було гарне платтячко, біле, з голубою облямівкою. Я ще донині зберігаю його як пам’ятку.

Одного дня сталася надзвичайна подія. Це було навесні, якраз перед Великоднім постом (з *розповіді моєї мами*):

В кімнаті вони були обидві. Мама сиділа за столом і писала конспекти (готувалася до уроків), а Зося на ліжку і в’язала якусь річ. Коли мати втомилася від довгої писанини і відвела очі вбік Зосі, та раптово тріпнула обома руками одночасно і випустила в’язання та

Зося Гачинська

дроти з рук. Одночасно мама помітила, що в Зосі з кистей обидвох рук потекла кров. Вона підбігла до дочки і побачила на руках рани. Запитала:

– Що сталося? Де взялися рани?

Зося неохоче відповіла:

– Прилетів голуб через вікно, дзьобнув у руки, і з’явилися рани!

Наступного дня такі ж рани появилися на обох стопах ніг.

Почався Великодній піст. Зося лежала у своїй кімнаті. Зран витікала кров і цукровиця, навколо ран зачервонілося. Мама знову хотіла допомогти дочці забинтувати рани, але Зося не дозволила. Була сумна, мовчазна, відмовилася від їжі. Пиля лише воду.

Цього разу вона вже не могла сказати, що рани сталися від подряпин дротом, бо все відбулося на маминих очах.

Мамі пояснила, що мусить терпіти, і що та перша рана була лише випробуванням. На запитання, чому саме їй випало це терпіння, адже вона добра, проста і побожна дівчина, перед ніким не завинила, Зося відповіла:

Діти Непорочної

– Бог посилає терпіння за інших людей, за людські гріхи.

І вона погодилася терпіти. Весь час молилася, відмовляла вервичку.

Приходили Ангели, підтримували її, приносили підкріплення, частіше просфору.

Часом приходив до Зосі злий дух. Спокушав її, хотів, щоб вона згрішила, але Зося сварилася з ним і проганяла. Звичайно, у таких випадках з'являвся біля неї Ангел і допомагав прогнати злого духа.

Про ці Зосині терпіння довідалися сусіди, а потім усе село, згодом і навколишні. Почали приходити люди зблизька і здалеку, бо хотіли побачити дівчину з ранами. Її називали „святою“. Особливо в неділю було багато народу. Несли їй всякі подарунки, але вона нічого не приймала, за винятком декількох яблук.

Однієї неділі прийшли до Зосі здалеку чоловік з жінкою. Вони сказали: „Зося, ми хотіли зробити тобі подарунок, несли два образи, але десь по дорозі загубили“. Зося сказала, щоб подивилися до криниці. Всі люди, які чули ці слова (і я в тому числі), побігли на подвір'я. В нас була глибока криниця, бетонна, а воду тягнули корбою. Коли ми подивилися на дно криниці, там плавали два образи. Опустили відро і витягнули їх. Люди впізнали, що це ті самі образи. На полотні олійними фарбами намальовані образ Ісуса Христа і Матері Божої, без рамок. Відтак чоловік з жінкою віддали образи Зосі, а вона офірувала їх сільській церкві св. Миколая в селі Чепелі.

Мій тато та інші священники, котрі зацікавилися Зосяю і приїжджали до нас, ставилися до неї досить насторожено і з якоюсь недовірою. Розпитували Зося, а вона серйозно і дуже розважливо

з ними розмовляла. Більше нічого не можу пояснити, бо я ще була дитиною.

Я розуміла і бачила лише те, що Зося, будучи простою і неосвіченою дівчиною, в дев'ятнадцяти-двадцятирічному віці могла так вільно і просто розмовляти на релігійні теми зі самими священиками. Власне, це було основною причиною, що я так прив'язалася до неї і повірила їй.

Невдовзі Зосяю зацікавилися також різні керівні органи, лікарі. Вони змусили відвезти дівчину в лікарню, у Підкамінь. Там її обстежили. Привозили консультантів з області, зі Львова, усіляких спеціалістів, але ніхто не міг пояснити тих надзвичайних явищ, що діялися з Зосяю. Врешті відпустили додому. Дівчинка плакала і розповідала, як її там, у лікарні, мучили уколами і численними аналізами.

У Велику П'ятницю в Зосі з'явилася ще одна рана, в боці між ребрами. Вона дуже боліла і кровоточила, але Зося покірно терпіла. Ангел не залишав її, коли було дуже важко. Почувся звук маленьких дзвіночків. Їхня мелодія була така гарна й ніжна, що я до сих пір не можу їх забути. Ці дзвіночки чули всі присутні. Це Ангел полегшував Зосині терпіння.

До свят Господнього Воскресіння Зосині рани загоїлися, залишилися незначні рубці.

Можу навести ще декілька цікавих прикладів, які закарбувалися в моїй пам'яті, наче кадри з фільму.

У Зосі були такі періоди у житті, коли вона поводила себе, немов мала дитина. По-дитячому сміялася або плакала, пила, сьорбаючи, як маленька. Не могла заснути, поки її не поколисали. Вистачало кілька разів колихнути, і одразу засинала, посміхаючись уві сні.

Діялися ще такі речі, про які й страшно згадувати.

Одного разу, коли ми з Зосяю лежали в її ліжку, в сутінках, накриті звичайним легким коцом, раптом він почав від нас утікати.

Зося крикнула:

– Марійцю, тримай, міцно тримай!

Ми обоє взялися руками і з усієї сили тягли на себе ковдру, а якась сила відтягувала його від нас.

Опісля Зося сварилася з невидимою силою, проганяла її, промовляючи:

– Іди, відчепися, чому хочеш нервувати мене? Зараз прийде Ангел, і ти мусиш тікати.

Так і сталося. Прийшов Ангел (якого я, на жаль, ніколи не бачила) і вигнав злого духа. Потім Зося розказувала йому, як це все сталося, і сміялася.

Або ще такий випадок. Якось увечері вся наша сім'я (а були ще й чужі люди) сиділа на кухні, про щось мило розмовляючи. Зося в цей час була у своїй кімнаті, лежала (а може спала) без світла. Раптом біля неї зчинився сильний гуркіт. Родичі взяли лампу (електрики ще не було) і пішли подивитися до Зосі, що сталося. Всі побачили таку картину: Зося лежить у ліжку і плаче, а біля неї поруч із ліжком – серп і перекинуті крісла.

Здивувалися, як тут опинився серп, адже він завжди висів високо, в сусідній кімнаті. Перевірили – серпа на місці не було.

Зося пояснила, що то злий дух так воював, прагнучи її спокусити до гріха. Але йому не вдалося, бо на допомогу прийшов Ангел.

Марія Сокурка

(Далі буде)

Діти Непорочної

ВІЗІЯ П.ОЛИВНИЙ ГОРОД. ДРУГА П'ЯТНИЦЯ ПОСТУ

(Продовження. Початок у №3, 2002р.)

Коли Господь Ісус увійшов до Оливного городу, було вже темно, бо хмари застлали місяць, а віття дерев цю темряву поглиблювали. Город виглядав понурим, своїм видом викликав меланхолію та сердечний смуток.

Посередині городу лежав кам'янистий пагорб, отінений оливками, пальмами та іншими деревами, неначе для пустельника приготований. Господь Ісус вибрав цей пагорб для молитви, бо прагнув бути наодинці з Своїм Отцем Небесним, готуючись до виконання кривавої Жертви на Хресті. Апостолів Петра, Якова та Івана залишив трохи нижче пагорба, нагадуючи їм, аби вони чували та молилися.

Господь Ісус молився навколішках, стоячи на камінні, руки та очі звів до неба; на Обличчі Його вимальовувався страшний біль. Через мить Він підвівся стривожений, як людина в останній хвилині перед смертю, і пішов до Апостолів, які відпочивали біля підніжжя пагорба, неначе шукав у них розради, проте застав їх сплячими. Господь вилив їм Свій біль, бо ж вони, навіть години з Ним чувати не могли... "Чувайте, бо наближається той, хто Мене повинен зрадити!" Ісус повернувся на пагорб. Якийсь переляк огорнув Його, бо просив у Отця Небесного, щоб віддалив від Нього чашу муки, однак додаючи: "Тільки нехай не Моя, а Твоя буде воля". Після цих слів Ісус увесь вкрився кривавим потом, навіть каміння, на котрому клякнув, було залите кров'ю.

Від побаченого я заціпеніла, аж поки мене не розбудив дзенькіт зброї, прибувших воїнів на чолі з Юдою, що прийшли арештувати Господа Ісуса. Спаситель на доказ того, що Він добровільно хоче понести за нас смерть на Хресті, вийшов їм назустріч і запитав: "Кого шукаєте?"

— Ісуса з Назарету, — відповіли.

— Це Я, — промовив Ісус.

Від цих слів усі впали на землю перед Ним і, як мертві, лежали, допоки Господь Ісус не наказав їм підвестися. Воїни схопили Господа Ісуса, щойно Юда поцілував Його. Христос сказав:

Й. Тереля. Моління про чашу

"Прийшла Моя година... можете Мене спіймати". Петро витягнув меч і хотів боронити Господа Ісуса, але Спаситель не дозволив. Я бачила, як зв'язаного Ісуса били по Обличчі, волокли вулицями Єрусалима до найвищих священників Анни і Каяфи; чула, як ті винесли вирок, стратити Христа, але Пілат повинен підтвердити цей засуд. Я бачила Петра, коли він сховався у натовпі, а опісля тричі зрікся Господа Ісуса ще до того, як півень запівав: "Не знаю тієї людини". Це відречення Петра стало для мене мечем, що пробив серце... Зрадником є не лише Юда, але і ти, Петре? Усі Господа Ісуса покинули... Охоплена болем, я дивилася туди, куди вели Господа Ісуса. Христос, проходячи, глянув на

Петра і тим поглядом нагадав йому обітницю, яку недавно дав Апостол: "Господи, я Тебе так люблю, що коли б Тебе усі зреклися, я не відречуся... на смерть з Тобою піду". "Петре, перш ніж півень запіє, ти тричі від Мене відречешся". Півень запівав, а Господь Ісус глянув на Петра, і Петро зустрівся з тим поглядом. Апостол пригадав свою обітницю і пророцтво Ісуса, щиро розплакався. Пішов за Христом і до смерті не переставав плакати.

У ту мить я пригадала собі, скільки людей тепер зрікаються Господа Ісуса, і закричала: "Господи, коли б Ти дивився на нас, як на Петра, усі б ми навернулися..." Ісус відповів мені: "На Петра глянув раз, а на теперішніх відступників з кожного Хреста споглядаю. Дивлюся на них зі Святої Гостії, коли священник під час Служби Божої підносить Її. Споглядаю зі Святого Причастя, коли Його роздає пастир і мовить: "Ось Агнець, Котрий згладжує гріхи світу". Споглядаю і промовляю до душі кожного: "Грішнику, під час охрещення ти прирікав Мені любов; під час сповіді, коли вимолював розгрішення, присягав Мені вірність аж до смерті, а де ж твої обітниця та присяги? Відрікатися від Мене, як Петро, грішники вміють, але плакати, як Петро, хоча на них споглядаю, не прагнуть... Плач ти за них... Щораз, коли поглянеш на Мене розіп'ятого на Хресті, чи утаєнного у Найсвятішій Гостії, відмовляй цю присягу: "Господи, сердечні сльози жалю і подяки... Сльози пролиті над Твоєю Мукою є особливим даром Твоєї ласки, задля того благаю про цей дар." "Отримаєш те, про що просиш", — сказав Господь Ісус.

З тих пір, коли споглядаю хрест або Святу Гостію, моє серце завжди плаче і очі сльозяться.

Діти Непорочної

Позаяк було уже пізно, Господа Ісуса повели до Пилата; судова зала була закрита. Тож вирішили зв'язаного Ісуса кинути на ніч у тюремну яму, віддавши Його під охорону озвірілому натовпові.

“Я бачила цю яму... Вона жахлива: темна, лише вгорі було малесеньке віконечко з ґратами, через котре сонце ніколи не потрапляло. Чорні стіни покриті грибок, замість підлоги земля, засмічена різними нечистотами, в котрих роїлося безліч хробаків. Стояв неймовірний сморід, просто смертельний. Не було ані стола, ані лави, де б в'язень міг відпочити. Стояв тільки великий неотесаний камінь, на який міг би з великими труднощами усястися лише здоровий чоловік. Не було навіть склянки води, щоб погамувати спраги, навіть окрошину хліба для заспокоєння голоду. У цю яму кинули Господа Ісуса, зв'язаного мотузками. Аби не мав спокою, наказали Його стерегти п'яному натовпові. Юрба вигадувала різні знущання. Посадили Ісуса на гостре каміння, зав'язали очі, плювали в обличчя і били, а опісля, сміючись, питали: “Скажи, Ісусе, хто Тебе вдарив?” Інші висмикували волосся з бороди і кидали на Господа Ісуса. Дивлячись на ті жахливі муки Спасителя, я плакала. Пригадалися слова народної пісні, в якій описано ті муки: “Церква не сміє говорити про те, якою страшною була ночівля Його”.

Господь Ісус мовчав... Терпеливо переносив ті катування. Руки були зв'язані ззаду мотузками; Він не міг навіть витерти сліз. О Ісусе, мій Ісусе, – закричала зі сльозами, – за що Ти переносиш ці муки”.

– За гріхи тих, – почула, – котрі щонаочі гуляють у шинках, у будинках розпусти, забуваючи про людську гідність, що сотворені на образ і подобу Божу... Вони трохи менші від ангелів, а рівняються з нерозумними звірятами. Ганебно зневажають Престіл Божий... Отож

Я, згадуючи ті страшні катування прагну винагородити Моєму Отцеві Небесному зневаги, яких завдали “засліплені грішники”, прагну, аби вони навернулися. Допомагай Мені, особливо вночі, коли не можеш спати”.

Ввечері з четверга на п'ятницю після вечірньої молитви промов *Отче наш, Богородице Діво, і Слава: І нині.*

Ісусе, кривавим потом в городі облитий, честь Тобі віддаю і прагну потишити Тебе в смутку і болях! Коли вночі прокинешся, промов: Отче наш, Богородице Діво, Слава: І нині, а також: О Ісусе, в темниці жидами Ти був зневажений і немилосердно побитий, честь Тобі віддаю і прошу Тебе змилуйся над страждаючими і вмираючими в тій хвилині”. Це набоженство розповсюджуй, де лише зможеш.

Коли Господь Ісус терпів тортури у в'язниці, Юда, опутаний сатаною, зневажений жидами, котрим за 30 срібняків видав Спасителя, мучений докорами сумління за те, що став винуватцем муки і смерті Божественного Учителя свого – повісився.

Я заплакала над тією нещасною душею. Петро також відрікся від Господа Ісуса, але відразу ж опам'ятався, слізно перепросив Христа і отримав прощення. Чому ж Юда не виправив своєї помилки і загинув навіки? На це почула у відповідь від Христа: “Петро відрікся від Мене через страх перед жидами лише словами, а Юда зрадив Мене вчинками, з хтивості, бо взяв гроші від жидів, привів їх в Оливний город і власними руками Мене видав. Я лише раз глянув на Петра, і Він визнав свою помилку, навернувся, розплакався, покинув лихе товариство, котре спричинило його падіння, і пішов за Мною. А Юда, не зважаючи на те, що Я назвав його приятелем, коли він Мене по-зłodійськи видав жидам, все ж таки був незворушним, затятим,

не думав про покаяння – тому згубив себе на віки, хоча його застерігав, що Сина Людського видасть.

Такий кінець чекає кожного зрадника. Чи це зрадник Церкви і Віри, чи власної Вітчизни, чи тільки своєї родини – його чекатиме доля Юди. Срібняки, взяті за зраду і скроплені кров'ю та сльозами зраджених, обернуться для зрадника осудом людей, закам'яніє його серце і отримає він прокляття від Бога. “Скажи, хіба твоя Вітчизна не мала таких зрадників, що брали срібняки і нагороди від державних мужів за зраду Церкви і Батьківщини, за те, що мільйони душ відірвали від Церкви, а Вітчизну розшматували?...”

“Бачиш, як Я страждаю від початку Мого ув'язнення жидами через зраду Юди, але це лише початок терпіння... Ти побачиш, скільки Крові проллю, скільки ударів бичом отримаю, поки людство вирву з неволі сатани і всі народи об'єднаю в одну отару...”

Твоя Вітчизна і Церква кривавою працею і братньою звитягою здобудуть бажану єдність та свободу. Тільки аби лише народ тієї свободи не обернув на сваволю”.

Пройнята невимовною вдячністю до Господа Ісуса, я впала на коліна і вигукнула: Вітчизно моя, припади до ніг Господу Ісусові, який Тобі заповідає свободу... Дякуй Йому і люби Його усім серцем, будь вірною Церкві як улюблениці Христовій і Матері своїй, яка Тебе народила і виховала”.

“О Вітчизно моя! Міцно стій біля св. Церкви, захищай Її права, надані Їй від Бога, поборюй усякі рішення схизматичних, еретичних і жидово-масонських урядів, котрі домагаються обмежити Її свободи, навіть – знищити... На лоні свободи Церкви, Вітчизно, Ти можеш бути упевнена у своїй суспільній силі!”

Ванда Мальчевська

Переклад з польської
Йосифа Воробця

ЯКУ РОЛЬ ВІДІГРАЛИ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ В СТРАЖДАННЯХ ІСУСА?

В Оливному городі Господь Ісус Христос поцілунком Юди був виданий у руки ворогів. Зв'язаного Христа потягли на суд. Та це була лише формальність. У вирі подій народ не мав часу опам'ятатися. Цілу ніч і наступний день до обіду жиди метушилися, намовляли, переконували себе та інших у “так званій” вині Христа. Волокли Христа до Анни, Каяфи, до Пилата та Ірода, ще раз до Пилата, який зі страху втратити ласку в імператора підтверджує смертельний вирок, засуджуючи Ісуса на розп'яття.

Поки дійшло до розп'яття, скільки упокорень, болю і ганьби мусів перенести Ісус Христос.

Нарешті Він став перед фарисеями і священиками, яких звинувачував за фальш та облуду. Синедрион засудив Христа на смерть.

I

Ми краще пізнаємо терпіння Христа, якщо приглянемося до деяких постатей, котрі відіграли певну роль у Його стражданнях. Сила характеру чи моральна слабкість, благородство чи підлість, вірність чи користоловство – найкраще виявляються у миті важких випробувань і терпінь.

Юда

З огляду на підлість Юда перший впадає нам в очі. Юда зрадив Христа. Він перебував між найгіднішими, однак саме його стосуються слова Святої Євангелії: “Ліпше було б тому чоловікові не народитися!” (Мм. 26, 24). З іменем Юди пов'язані найпідліші визначення людської мови. Вже стародавні народи осуджували невірність і зраду. Всі здригаються, почувши слова: “Юдів поцілунок”, “Юдів характер”, “жадоба Юди”, “Юдин гріш”.

Зрада Юди назавжди залишається предметом найбільшої погорди, а поцілунок, яким поцілував Христа, буде символом підлості. Юда, погорджений людьми, остеронь від Бога, сам вирішив свою долю, і тією самою рукою, якою рахував тридцять срібняків, перетнув нитку свого життя.

Петро

Святий апостол Петро на архирейському подвір'ї тричі відрікся від Христа: “Не знаю я цього чоловіка” (Мм. 26, 72).

Упадок Петра був би для нас незрозумілий, якщо б ми знали тільки його ревність, благородні пориви, добру волю, безкорисливість, а не згадали його сангвінічний характер. Петро готовий був навіть віддати своє життя за Христа. Але тільки якщо побачимо позитивні й негативні риси Петрового характеру, зрозуміємо його упадок: відречення від Христа, сумні слова, які тричі промовив на подвір'ї первосвященика: “Не знаю я цього чоловіка” (Мм. 26, 72).

О, Боже! Петре, що ти говориш? Не знаєш Його? Щойно

вечеряли разом. Ти був Його найкращим учнем, став у Його обороні! Три роки жив з Ним. Бачив Його переображеного на Таворській горі. Бачив в Оливному городі, коли Він молився. А тут... зрікся Його.

Невже св. Петро не любив Бога? Хто наважиться щось подібне сказати? Любив Господа, але сліпо вірив собі! Мав запальну вдачу, і, власне, це зумовило, що наразився на спокусу, отож упав.

“Господь, обернувшись, глянув на Петра” (Лк. 22, 61). Це сталося одразу після упадку. Петро увесь затремтів, вийшов з подвір'я, гірко заплакавши. Петро був би, напевно, проклятим, якщо б в сумному погляді Христа не помітив милосердне відпущення гріхів. Погляд Христа – болючий, повний жалю та смутку зрадженої людини, але, водночас, повний милосердя, ласкавості й доброти. Це й врятувало Петра.

Понтій Пилат

Отож Христос постав перед римським намісником Понтієм Пилатом.

Обов'язком Пилата було обороняти справедливого і невинного Христа перед кривавою помстою жидів, тим паче, що він переконався у невинності Христа. Це свідчить про слабку, нерішучу волю людини, яка нездатна понести жертву задля справедливості.

За часів Христа Юдея була римською провінцією. Представником цісарської влади з 26 до 36 року був у ній Понтій Пилат.

Юдея не була провідною провінцією у великій Римській імперії. А тому імператор не послав туди найкращого державного мужа. Ця країна не давала ані доходів, ані

задоволення, як інші провінції, а лише безконечні бунти юдеїв та інші неприємності.

Пилат намагався якнайвигідніше влаштувати своє життя, щоби мати якнайменше неприємностей від жидів. Жити вигідно і не нервуватися – гасло Пилата.

Але про спокій годі було мріяти. Про Христа ходили голосні чутки по юдейській країні, як про нового Пророка, який робив надзвичайні чуда, а народ говорив із захопленням.

Ці вісті не могли не занепокоїти Пилата. Відчував, що справа Пророка дійде до юдейської верхівки. Пилат не хотів втручатися в цю справу.

Те, чого він боявся, сталося скоріше, аніж він сподівався.

На свято Пасхи жиди масово з'їжджалися до Єрусалима, і щоб запобігти можливим юдейським бунтам, Пилат прибув у Єрусалим. Тогорічна Пасха мала бути надзвичайною, бо, напевно, на свято до Єрусалима прибуде і новий Пророк. Люди були Ним захоплені до такої міри, що хотіли Його проголосити царем.

Остання вістка налякала Пилата. Якщо б це була філософська або релігійна проблема, він не журився б нею, але це була політична справа. Проголосити когось царем – означає підняти бунт, повстання проти Риму. Він, Понтій Пилат, – представник імператора. Зрозуміло, що Пилат, зрадив, коли почув, що Христа ув'язнено.

– Слава Богу, буду мати спокій – подумав. – жиди самі собі дадуть раду з Пророком-бунтівником! Байдуже, має рацію Він, чи ні, нехай заспокоються і мені не морочать голови...

Але радість Пилата не тривала довго. Юдеї засудили Пророка Христа на смерть, Його справа опинилася у трибуналі намісника, бо жиди не могли без підтвер-

дження цісарської влади виконати вирок смерті. Коли синаedrion засудив на смерть Христа, весь натовп, викрикаючи і галасуючи, подався із засудженим до Пилата, щоб підтвердити вирок синаedrionу. Так опинився Христос перед Пилатом.

Наступила хвилина, якої Пилат радий би уникнути. Хвилина, коли мав вирішити: стати в обороні Пророка чи на сторону Його обвинувачів?!

Спочатку здавалося, що він оборонятиме Христа, що заговорять його устами почуття, правда і закон! Натовп галасував, домагався смерті Христа, але Пилат хотів спершу з'ясувати причину, чому Його засудили на смерть. Отже запитав: “Яке оскарження принесли ви на цього чоловіка?” (Йон. 18, 23). А юрба ще голосніше домагалася присуду смерті. Пилат вирішив докладно розібрати справу Христа. Подумав: побачу, що це за чоловік, той Пророк. Чи справді бунтує народ, забороняє платити податок кесареві, вважає себе царем (Лк. 23). Якщо це все правда, то горе Йому!...

Христос зустрівся з Пилатом вперше, можемо собі уявити, як високо ніс себе Пилат, сильний намісник Римського імператора перед скромним, приниженим, лагідним Христом!

Отже, це – бунтівник пророк? Той, хто хоче бути царем? Інакше собі уявляв я царів!

Пилат зі зневагою запитав Христа: “Ти цар юдейський?” (Йо. 18, 33). З інтонації можна було зрозуміти, що такий Цар не зашкодить Римській імперії!

Христос відповідає спокійно, лагідно, слова Його глибоко запали в душу Пилата: “Царство Моє не від світу цього.... Я на те уродився, і прийшов у світ, щоб свідчити істину” (Йо. 18, 36-37). Пилат цинічно запитав: “Що таке істина?” (Йо. 18, 38).

Що таке істина? Правда – це сила римських легіонів! Правдою є багатство Риму! Правдою є розкіш, пишнота, багатство, добробут, життя без турбот! Так думав Пилат.

“Не знайшов на цьому чоловікові (ніякої) провини в тому, про що оскаржуєте Його” (Лк. 23, 14-15).

Однак Пилат хотів догодити справедливості і юдеям, які оскаржили Христа. Звідси таке ставлення: вважаю Христа невинним – однак наказую Його бичувати.

У процесі засуду Пилат усіляко ухилявся, щоб відкрито не висловити свого погляду.

Відтак послав Христа до Ірода, щоб той судив Його, як свого підданого, але Ірод відсилав Христа назад.

Тоді Пилат пропонує звільнити Христа. В юдеїв існував звичай, з нагоди свята Пасхи з в'язниці відпускали одного засудженого. Але юрба домагалася, щоб випустити на волю розбійника Варавву, а Христа засудити на смерть.

Тож Пилат наказує бичувати Христа, щоб задовільнити народ, але збуджений натовп від вигляду крові ще настирливіше домагався смерті Христа. Вороги Христа усвідомлювали, що з Пилатом можна торгуватися, і вдарили в найслабшу рису його характеру.

“Відпустиш Його, то не будеш кесаревим другом” (Йо. 19, 12).

“Не будеш кесареві другом”. Ага, вони хочуть оскаржити мене перед кесарем! Що він на це скаже? Чи не втрачу його ласки? Я б хотів звільнити цю нещасну жертву брехні, але що подумає про мене кесар, якщо вони пожаліються на мене йому? Що станеться зі мною, з підвищенням по службі?... Врешті-решт, чи тільки цей один чоловік страждає несправедливо?... Все одно колись мусить умерти! Дурниця... Не треба цим перейматися! “Підеш на хрест”, – сказав Пилат.

“І тоді видав він Його їм на розп’яття” (Йо. 19, 16).

Пилат міг звільнити Христа, якщо б був вольовою людиною! Якщо б не торгувався з юдеями за долю Ісуса, але рішуче мовив: “Це невинна людина, отже відпускаю Його!”

Але Пилат був заслабкий, щоб так вчинити! Не мав відваги рішуче діяти. Був боягузом, людиною без моральних засад, готовий на все – за винятком оборони самого себе! В цьому полягає трагедія Пилата.

Ірод

Коли Пилат довідався, що Христос родом з Галилеї, яка під владою Ірода, що був тоді в Єрусалимі, вислав до нього Христа. Думав, що таким способом звільниться від усього цього. Нехай Ірод судить свого підданого.

Христос став перед Іродом. Це була хвилина, коли Ірод вперше побачив Христа. Як говорить Святе Письмо, “Ірод дуже зрадив, побачивши Ісуса; бажав бо здавна бачити Його” (Лк. 23, 8).

Тепер побавлюся Ним, – подумав Ірод, – відплачу Йому за те, що назвав мене хитрим лисом!

Справді, Христос якось назвав Ірода лисом: “Ідіть і скажіть тому лисові” (Лк. 13, 32).

Чекай! Тепер лис тобі покаже, що може! В чудовій залі зібралася вся Іродова свита, щоби поглянути на витівки Пророка. Ірод хотів побачити чудотворну силу Ісуса.

Христос стоїть перед Іродом. “Силу питань він Йому ставив, але Ісус не відповідав йому нічого” (Лк. 23, 9).

Христос ані слова не відповідав на питання Ірода! А як легко можна було здобути його прихильність і, можливо, Ірод відпустив би Його на волю; даремно шаліли б Його вороги, нічого не допомогло б.

Христос знав, якби Він трохи прихильніше поставився до Ірода,

здійснив невеличке чудо, оминувши його слабості, був би звільнений. Однак Він не виявив до Ірода найменшої прихильності.

Хто знає минуле Ірода, той не буде дивуватися тому, що Христос мовчав перед ним. Радше зрозуміємо глибоке мовчання Христа, коли приглянемося до життя Ірода.

Ким був Ірод?

Ірод, про якого іде мова тут, це не той Ірод, вбивця невинних немовлят у Вифлеємі, а його насту́пник – Ірод Антипа, що залишив свою дружину і незаконно жив з жінкою свого брата Филипа – Іродією. Через забаганку своєї коханки наказав відрубати голову Івану Хрестителю. Ірод вів розпусне життя, тому Ісус Христос відповів йому мовчанкою, не виявляючи бажання вступати з ним у діалог.

Христос відчував до Ірода великий жаль за вбивство св. Івана Хрестителя, що був мужем справедливим, шляхетним, жертвенним і благородним. Про нього Христос якось сказав: “Направду кажу вам, що між народженими від жінок не було більшого від Івана Хрестителя”.

Христос перед Іродом мовчав.

Бідний Христе! Куди Ти потрапив! Багато зазнав терпіння від тернового вінця, бичування, глузування, та найбільше пізнав болю і зневаги, коли привели Тебе до зали, переповненої розкішшю і багатством, і поставили перед обличчям розпусного Ірода, перед його підлабузниками і наложницями.

Тепер зрозуміємо, чому Христос мовчав в оточенні гріха і підлості. Зала, сповнена випарами пристрасних тіл, запахом алкоголю не відповідала образу трибуналу справедливості. В домі, де з кожного закутка шкірить зуби розпуста, де потоптано святість подружжя і чеснот, де всевладно панувала куртизанка зі своєю дочкою, по-

мічниця гріхів, де пролилася кров невинної жертви, мужа святого – Христос не міг сказати ні слова.

Глухе мовчання Христа вразило Ірода. У першу мить його охопив подив. Але цинізм узяв вверх: почекай, поглумлюся над Тобою!

“Тоді Ірод з вояками своїми, зневаживши і насміявшись з Нього, надів на Нього білу одіж і відіслав Його назад до Пилата” (Лк. 23, 11). Ірод глумився над Христом, до якого не доріс, кого не міг зрозуміти.

Прийшла йому на гадку дивна думка: зробити з Христа божевільного! Ймовірно, довідався від первосвященика, що Христос вважав Себе за Сина Божого і Царя, отже кпинами і насмішками хотів притишити докір, який зробив йому Христос Своїм мовчанням. Представив Христа як психічно хворого, дивака, кого не потрібно серйозно сприймати, і відіслав назад до Пилата, щоб робив з Ним, що хоче.

Ірод помстився Христові, як мстяться злі люди, розпусники, які мають звичай насміхатися з чесноти і шляхетності.

Так ми розважали над тим, яку роль відіграли чоловіки в стражданнях Христа Господа. Юда за мізерну плату зрадив і продав Христа, Петро відрікся Христа, Ірод насміявся і принизив Христа, а Пилат засудив Христа на розп’яття. Фарисеї і юдейські священики видали Христа поганам, щоб ті знущалися над Ним.

Ми познайомилися з надзвичайно сумними типами чоловіків. Ми пізнали зрадника Юду, полохливого Петра, безхарактерного Пилата, розпусного Ірода. Страшною людською слабкістю і сумною духовною нуждою віє від тих постатей.

о. Петро Герилук-
Купчинський, ГСД

ТАЄМНИЦІ БОЖЕСТВЕННОЇ ЛІТУРГІЇ

Коли Боже Дитя прийшло на світ у бідній вифлеємській стаєнці, хто б міг подумати тоді, що саме це народження щоразу відновлюватиметься у всіх Службах Божих по цілому світі. Своїм народженням Спаситель приніс мир людям доброї волі і заяснив на небосхилі ранковою зорею нового світу.

Можна лише собі уявити радість Матері Божої, св. Йосифа і усіх тих, хто мав щастя першими оглядати Дитя Боже. Ангел Господній з'явився пастушкам і сказав: "Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу: "Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, Він же Христос Господь" (Лк. 2, 10-11). І ми, прості вірні, можемо бути присутніми при цьому благословенному народженні, і навіть споглядати його власними очима серця, якщо тільки братимемо участь у Службі Божій, бо саме в ній правдиво відновлюється це народження задля нашого спасіння. Св. Єронім писав: "Священики творять Христа своїми освяченими устами", тобто Христос народжується з уст священиків, коли вони промовляють Святі Слова Перейсточення (Освячення).

В одній давній оповіді йдеться про священика Глегуса, який завжди відправляв Службу Божу дуже побожно. Однак прагнув побачити, яким чином Ісус Христос присутній під видами хліба і вина.

Якось під час Літургії це прагнення настільки сильно його пройняло, що, впавши на коліна, він попросив: "Всемогутній Боже, благаю Тебе, уділи мені великої

ласки побачити Найсвятіше Тіло Спасителя і торкнутися до Нього

Чудотворний Хрест, перед яким у дитинстві молився св. Йосафат

так, як Симеон". Після свого благання він несподівано побачив Ангела, який промовив: "Ось Христос присутній тілесним способом так, як колись Його Найсвятіша Мати пестила на Своему лоні". Священик, пройнятий страхом Божим, підвів голову і побачив Дитятко Ісус, яке усміхалося до нього і жестами давало зрозуміти, щоби він взяв Його на руки. Священик не наважувався цього зробити, доки Ангел не промовив до нього: "Поглянь, ось тут той Христос, Син Божий, котрого раніше ти бачив під видами хліба, тепер присутній у Своїй власній постаті. Не бійся, візьми Його на руки і втішайся своїм Спасителем". Підбадьорений такими словами ревний священик взяв на руки Дитятко Ісус, пригорнув Його до свого серця і пестив Спа-

сителя. Згодом священик поклав на корпорал Дитя Боже і, клякнувши, попросив смиренно Ісуса, набуті попереднього вигляду. Опісля, знову побачивши Найсвятіші Тайни під видом хліба, побожно спожив Їх.

Так, дорогий читачу, необхідно пізнати і сильно увірувати у те, що під час Служби Божої найдорожче Дитятко Ісус дійсно присутнє не тільки духовно, але й тілесно. Ми фізичними очима не бачимо під видами Гостії чи Частички Дитятка Ісус; проте внутрішніми очима розуму, освяченого правдивою вірою, бачимо і віримо, що Найсолодший Ісус перебуває утаєний під цими видами. Існує багато причин, які пояснюють, чому Спаситель ховається у Святій Гостії чи Частичці. Одна із них полягає у тому, що ми повинні вірити в цю таємницю, бо саме так заслужимо вічну нагороду.

Христос воскрес!

У давнину на поливаний понеділок

Французький король Карл Великий багато літ воював з варварами, намагаючись повернути їх у християнську віру, та всі його зусилля були марними.

Якось під час походу проти варварів Карл Великий зупинився в обозі на нічліг. Сталося це у Велику П'ятницю. Король віддав наказ, аби все військо належно готувалося до Великодня. Князь варварів Вітекен під виглядом жебрака пробрався у королівський табір, щоб побачити Службу Божу. У неділю на Службі Божій, він на власні очі побачив, що священик під час Піднесення тримав у руці

чудесне Дитятко. Споглядаючи це Дитятко, Вітекен відчув смуток у душі, досі незнаний йому. Коли ж воїни короля приступили до св. Причастя, здивувався ще більше, бачачи, як священик подавав кожному з них до уст те чудесне Дитятко. Правда, до одних Дитятко поспішало, до інших було змушене з примусу увійти.

Побачивши усе те, князь не міг отямитися від здивування. Після Служби Божої він разом з іншими жебраками вишикувався у ряд і просив милостиню у Карла Великого. Хтось із охорони короля впізнав князя варварів. Король

звелів негайно привести до нього Вітекена. Під час розмови в наметі усе з'ясувалося. Карл Великий був вражений тим, що Господь Бог уділив таку велику ласку оглядання Дитятка Ісуса зятятому поганинові. Опісля князь Вітекен зрікся своєї поганської віри і прийняв християнство, а через деякий час і його народ прийшов до Христової віри.

Дорогий читачу, знай, усе те, що було у Святу Ніч Божого Народження, відбувається щоденно у всіх Літургіях: Син Божий знову стає Людиною. Різниця лише в тому, що тоді Ісус Христос був у Тілі людському, а у Святій Гостії чи Частичці перебуває в Тілі Містичному.

Грішний світ не знає, а часто й не хоче знати, які великі ласки він може черпати з духовного народження Христа в Жертві Служби Божої. Це, насамперед, милосердя, жаль і прощення гріхів, відпущення провин, зміна життя, ласка щасливої смерті, примноження небесної слави, пожива для душі та тіла, охорона від нещастя, гріхів, ганьби, благословення Боже. Всі ці небесні скарби Ісус Христос завжди уділяє тим, хто навчився побожно слухати Службу Божу. Народжуючись для нас під час Служби Божої, Ісус Христос віддає нам себе у дар. Тож усе, що Він має, належить нам – усяка честь, подяка, служба, величання і т.д. Якщо ти, дорога християнська душе, під час Служби Божої духовно візьмеш на руки Дитятко Ісус і пожертвуєш Його Отцю Небесному, то будь певна, таким актом зможеш випросити прощення багатьох своїх гріхів.

Редакційна

Діти Непорочної

ХРЕСТ ХРИСТА І НАШ ХРЕСТ

“Ось Хрест Христа, що обіймає цілий світ!”

“Коли тільки людина перестане страждати, вона повинна перестати жити”

Його Хрест і наш хрест

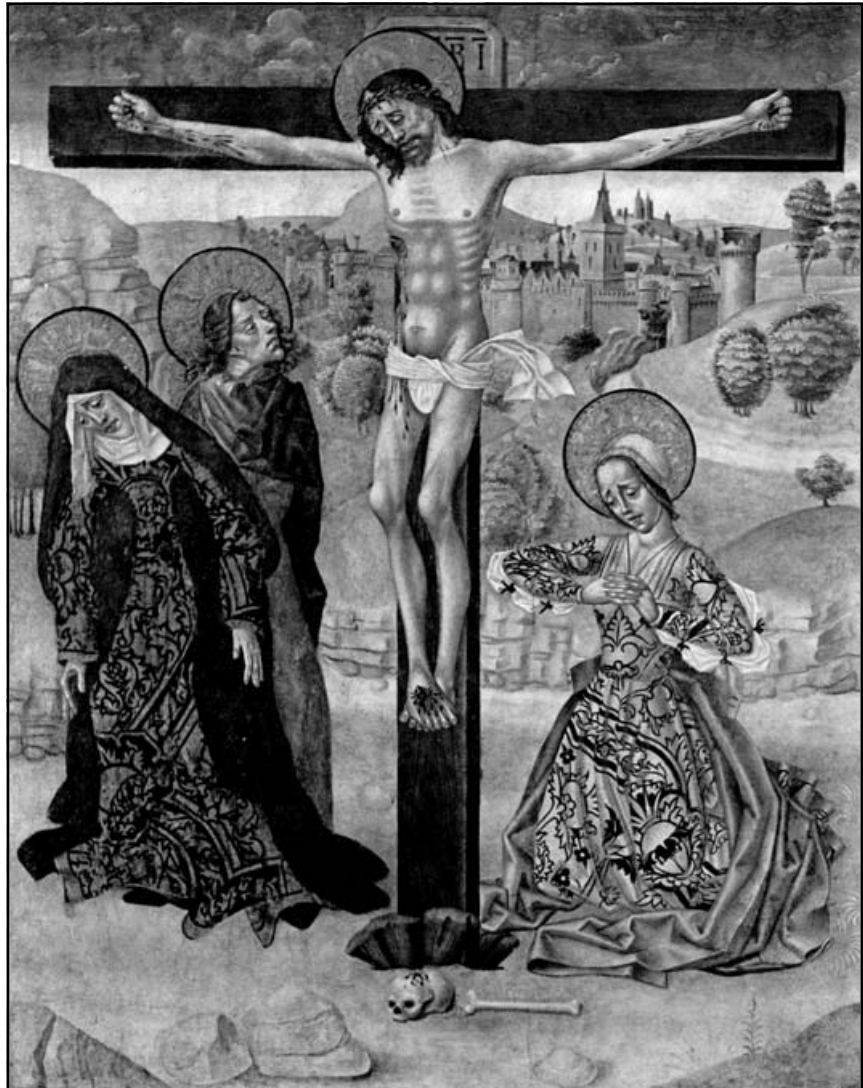
“Діти мої, Хрест стоїть на чотирьох кінцях Всесвіту; кожному дано частичку Його”

Безмежна цінність Христового Хреста

Наше вічне щастя – від Хреста Спасителя. Він перетворив гнів Божий у безмежну любов. Він вихопив блискавки із рук Предвічного Отця і наповнив руки Його всіма благами і благословеннями. І все той же Хрест Христа навіює нам наші добрі думки, добрі бажання, докори сумління, сум за скоєні гріхи.

Але це ще не все. Завдяки Хресту ми стали приятелями і дітьми Божими, братами і причасниками Христа, спадкоємцями Його вічного блаженства. На Хресті Відкупителя виникла свята християнська релігія, яка дала нам, окрім потіхи, ще й надію на щасливе майбутнє. Вся дієвість Таїнств – від Хреста Ісуса.

О чесний і святий Хресте, які блага ми отримали за Твоїм посередництвом! Завдяки Тобі Пречиста Кров Христа жертовно проливається щодня на престолах наших храмів, щоб умиротворити гнів Божий. На цьому Хресті Спасителя посіано небесну манну, котра до кінця віків годуватиме наші душі. На цьому Хресті проріс той таємничий виноград, соком

якого погамовується спрага нашої душі у вигнанні. Грішник віднаходить у Хресті дорогу до Христа, а праведник – постійність. О чесний, безцінний Хресте! Нехай той, хто часто припадає до Твого підніжжя, стане сильним і грізним у боротьбі супроти сил пекла.

Чому служить наш хрест і наші страждання?

Коли Господь Бог посилає нам хрест, ми зазвичай падаємо духом, жаліємося, нарікаємо...

Але ж Небо можна здобути лише шляхом страждань і понижень.

Справжній християнин повинен собі сказати: “Поспішімо, душе моя, перенести це випробування, щоб заслужити Небо!” Коли ми будемо там, зрозуміємо цінність хреста і спокус... Якщо би ми могли провести в раю бодай тиждень, зрозуміли би цінність страждань, захотіли би нести найважчий хрест, аби погамувати спрагу страждання.

Проте Господь Бог не вимагає від нас мучеництва. Він лише хоче, щоби ми примусили страждати нашу уяву. Ми з таким острахом ставимося до всього нам неприємного, що, здається, прожили б усе життя на перині.

Хрест – драбина, що здійснюється у Небо. Ми підходимо до його підніжжя, а потім піднімаємося. Наш хрест на дорозі до Неба подібний на прекрасний кам'яний міст для переправи через річку.

Один військовий розповів мені, як він, щоб дістатися додому, півгодини їхав по мертвим тілам, коні топтали їх, вся земля червоніла від крові. Так, діти мої, і в житті ви мусите пройти хресною дорогою страждань, аби досягнути Небесної Вітчизни.

Ті християни, що не страждають, простують хитким мостом, котрий ось-ось зламається. Необхідно любити свій хрест. Той, хто його не любить, можливо, спасеться, але не легко. Він стане тільки маленькою зірочкою в піднебессі. Той, хто страждав і був добрим воїном Ісуса Христа, сяятиме, наче сонце.

Блаженний той, кому послано хрест, хто пізнав спокуси і страждання – усе це дороги до святості. Необхідно використовувати кожну нагоду і накопичувати скарби для Неба, немов той скнара.

Ми не від світу цього, позаяк промовляємо щодня: “Отче наш, що єси на небесах...” Це означає, що ми отримуємо свою нагороду, коли будемо в нашому царстві. Ось чому добрі християни

несуть свій хрест, незважаючи на спокуси, зневаги, хвороби, наклепи... Ви здивовані? Нам здається, якщо ми навіть трішки любимо Господа Бога, Він не

посилатиме нам усіх цих неприємностей. Часто можна почути: ось людина, котра поводить себе погано, проте їй усе вдається. Я ж як не старався – нічого не виходить. Ми так говоримо, тому що не розуміємо цінності нашого хреста і щастя нести його. Під час боротьби думайте не про труднощі, а про нагороду...

Ця зневага, спокуси, невдачі, хвороби – усі вони лише засоби до спасіння. Вони ведуть нас від Голготи до Неба...

Усі наші біди – від наших гріхів. Тому давайте ніколи не будемо жалітися чи нарікати. Посилаючи хрест, боротьбу і нещастя, Господь дає нам у Своєму милосерді можливість спокутувати.

Спокутуватимемо свої гріхи або тут, або на тому світі.

Краще зробити це тут, діти мої, це забере менше часу, і наші вчинки можуть зарахувати нам у заслугу. На тому світі у нас більше не буде ні можливості, ні способів звільнитися від гріхів. Доведеться терпеливо переносити страждання, поки яка-небудь добра душа не згадає про нас або Господь Бог не покличе у Царство Небесне.

Як слід приймати свій хрест?

Святі переносили все з терпінням, радістю і стійкістю, тому що вони любили Господа Бога. Ми ж не хочемо нічого зносити, позаяк не любимо Його. Якщо б ми по-справжньому любили Його, любили би і свій хрест... Ми були би щасливі страждати за Того, Хто постраждав за нас.

У спокусах і стражданнях ми доводимо нашу вірність Господеві Богу. Тоді можемо з упевненістю сказати Йому, що любимо Його. Що ви сказали б про людину, котра увесь час твердить, що любить вас, сама ж ніколи вам нічого не дає, ба навіть не підтримує, коли вас переслідують?

Ніколи не шукайте, звідки вам послано хрест: він завжди від Бога. Вам може видаватися, що ваш хрест – це ваш батько чи мати, жінка, брат, парафіяльний священник... Проте хрест завжди посилає Бог, аби ми могли довести Йому свою любов.

Хрест обіймає увесь світ, він стоїть на чотирьох кінцях Всесвіту – кожному вистачить по частинці. Необхідно любити свій хрест, позаяк хочемо ми цього чи ні, все одно страж-

Діти Непокої

**“ХРИСТОС
ВОСКРЕС”**

датимемо. Згадайте двох розбійників. Вони обидва невимовно страждали, проте один із них зумів обернути свої страждання на благо. Він прийняв їх і попросив прощення у розп’ятого Ісуса Христа. Відтак почув у відповідь: “Істинно кажу тобі, ще нині будеш зі Мною в раю”, – і мирно віддав останній подих. Другий, навпаки, кричав, лихословив, і помер у жахливому відчаї.

Задля чого ми повинні гідно нести свій хрест?

Наші страждання, спокуси, зневаги, наклепи, хвороби стануть солодкими і легкими, якщо їх переносити в єднанні зі Спасителем.

Ми повинні випрошувати любов до свого хреста, і тоді він стане легким. Я сам переживав щось подібне упродовж чотирьох-п’яти років. Які наклепи зводили на мене! Я ніс дуже важкий хрест. Думав – не витримаю! Тоді я почав просити у Господа любові до свого хреста... І став щасливий, і сказав собі: “Воістину, щастя лише в

цьому”. “Люди світу того, – говорить св. Августин, – радіють, коли не несуть хреста, а ми плачемо, коли його у нас немає!”

Покладіть добрий виноград під прес. Ви отримаєте смачний сік. Наша душа під тягарем хреста точить сік, який годує і зміцнює її. Коли не маємо хреста, ми подібні до безплідного ґрунту. Коли ж ми смиренно несемо його, відчуваємо щастя, незбагненну насолоду. Стоїмо на порозі Царства Небесного. Воно в нас. Господь Бог, Пресвята Діва, святі з нами, вони споглядають на нас. Така душа з утіхою може промовити: “Я – приятель Господа Бога, Він дивиться на мене, Він потішає мене!” Коли на неї зводять наклепи, коли вона страждає – Він усміхається їй.

Як гідно нести свій хрест?

Щоранку слід приносити свій хрест у дар Господеві Богу. Як прекрасно вранці жертвенно віддавати себе Господу Богів, приймаючи все заради відкуплення наших гріхів, в ім’я любові до Бога, знаходити радість у стражданнях і припадати до підніжжя Хреста.

Хрест виливає бальзам, котрий наповнює душу блаженством. “Досить, Господи, досить!” – благає деякі святі. На Страшному Суді ви здивуєтесь, яка прекрасна ця відданість Хресту. Знайте, важким є лише перший крок. Але як тільки ми приймемо жертвне життя, воно ставатиме все легшим і легшим. Єпископ Деві наголошував, що необхідно

кожного ранку посвячувати Господеві Богу всі прийдешні страждання. І навіть якщо Господь Бог не пошле їх нам, заслуга усе ж нам залишиться.

Тим, хто любить Господа Бога, все йде на користь... Добрі християни використовують кожний випадок...

... Що у нас за страждання? Трішки померзнемо, поболить голова або ще щось таке. Проте, що усе це вартує у порівнянні з мучеництвом? Тож скористаймося цими дрібними неприєм-

**“ХРИСТОС
ВОСКРЕС”**

ностями і посвяtimo Господеві Богу все з самого ранку.

Як легко та гоже вести боротьбу під наглядом Господа, а увечері смиренно сказати: “Що ж, душе моя, сьогодні упродовж двох-трьох годин ти була схожою на страждаючого Господа; як і Його, тебе переслідували, бичували... Який це скарб для моєї останньої години!”

св. Іван Віанней

Діти Непорочної

ГІМН ПРО ХРЕСТ. ПРОПОВІДЬ ДО ХВОРИХ

Один з найбільш старовинних
гімнів про Хрест (IV ст.)

*Хрест прославлений,
воскреслого Господа,
є деревом мого спасіння;
з Нього споживаю,
з Нього насолоджуюсь,
в Його корінні росту,
в Його гілках лежатиму.
Його роса мене радує,
Його вітерець мене запліднює,
в Його тіні поставив свій намет.
Він у голоді є стравою,
у спразі – джерелом,
у наготі – одягом.
Стрімка стежка,
моя дорога – вузька,
драбина Якова, ліжко любові,
де нас одружив Господь.*

Дорогі в Ісусі Христі!

Коли читаємо Євангеліє, то бачимо там багато людей бідних, самотніх, хворих, покривджених життям. Вони горнулися до Ісуса, котрий давав їм велику любов і багатьох з них оздоровлював, втішав. Усі вони були найближчими Божественному Серцю Спасителя, їм Він посвячував Свій час, найчастіше з ними розмовляв. Вони були при дорозі, де Він проходив, їх приносили на ліжках, запрошували Ісуса до домівок, де вони Його чекали. Через оздоровлення і увагу до хворих Ісус неодноразово наражався на гнів і помсту фарисеїв. Євангеліст так коротко характеризує діяльність Ісуса: “І ходив Ісус по всій Галилеї, навчаючи по їхніх синагогах, звіщаючи Добру Новину про Царство й вигонюючи всяку хворобу й всяку недугу” (Мт 4, 23).

Церква упродовж віків вслуховувалась в голос милосердного Спасителя і опікувалась найбіднішими і хворими. Це належить до сутності Церкви, до Її послання і служби. На Оливній горі перед

Вознесенням Господь Ісус виразно підкреслив саме таку місію Церкви і священства: “На хворих будуть руки класти, і добре їм стане” (Мк. 16, 18). У відповідь на таку турботливу любов Ісуса апостоли звершували це служіння. “Незважає хтось між вами? – говорить святий апостол Яків, – хай прикличе пресвітерів церковних і хай вони помоляться над ним, помазавши його олією в ім’я Господнє, і молитва віри спасе недужого, та й Господь його підійме; і як він гріхи вчинив, вони йому простяться” (Як 5, 14-15).

Як тільки християнство здобуло свободу, Церква негайно почала засновувати лікарні, притулки, чернечі чини для служіння хворим і нужденним. Те, що сьогодні в лікарнях медсестер називаємо “сестрами милосердя”, сягає корінням в славетну історію Церкви, коли багаті родини закладали будинки милосердя і опіки.

Згадаймо святого Йоана Божого, засновника Чину Боніфратрів, котрий в Італії займався найбільш хворими людьми. А святий Вікентій де Пауло сам служив та інших запалював до вчинків милосердної любові.

Або зі ще більш глибокої давнини: навернення святого Франциска почалось від служіння прокаженим. Свята Єлизавета, Францисканка, свою світську молодість, час свого подружнього життя, а також період вдівства посвятила хворим. Легенда оповідає, що зустріла одного разу старенького чоловіка цілого у виразках і ранах. Взяла його до себе, доглядала за ним. Поклала його в кімнаті, а вранці, коли увійшла, побачила в обличчі хворого лик Ісуса і лише тоді обличчя Спасителя зникло. Це оповідання виражає велику істину, що в кожній хворій людині укривається Ісус. Коли страждає

людина – Христос страждає, коли людина плаче – Христос плаче, коли людина покинута – Христос покинутий.

Як не згадати тут величезну лікарню в Сан Джованні Ротондо, де жив отець Піо з Петрельчіни. “Дім розради в терпінні” – найсучасніша лікарня, а тепер будеться інша. Цього року 16.06.2002 р. відбудеться канонізація отця Піо, тобто він буде проголошений святим.

Коли Папа Бенедикт XV тяжко занедужав, і його обступили лікарі, щоб йому допомогти, то промовив: “Primo l’anima – насамперед душа!” Спочатку прагну упорядкувати справи своєї душі, спочатку хочу висповідатись і прийняти Таїнство для хворих. Так має чинити кожен християнин, котрого торкнулось страждання. Швейцарські лікарі ствердили, що тих пацієнтів, які мають глибоку віру, багато моляться, краще лікувати, – бо насамперед душа!

Святіший Отець у своїх апостольських подорожах завжди зустрічається з хворими, та знову і знову твердить повну утіхи істину, що “дивлячись тільки по-людськи, ви є слабкі, хворі, самотні, однак ви є також дуже сильні, як могутній Ісус Христос Розп’ятий”. Ви не можете власними силами ходити, працювати, допомагати собі у життєвих потребах, але все ж таки ви є джерелом сили для здорових, навіть для тих, котрі своє здоров’я погано використовують, хто ображає Бога. Навернення грішників походить від ваших терпінь.”

Так, можна бути хворою людиною, але якщо покладаємось на Господа Бога, зможемо понести найтяжчий хрест. Інколи ми висловлюємо подив людям страждаючим, котрі, окріпнувши вірою, віднаходять нечувані сили.

Діми Генорочної

Вони слабкі, а можуть переносити гори. Можемо бути самотніми, але разом із Богом ніколи не почуватимемось самотніми. Можна бути похилого віку, але молодого духа і серця. Можна нічого не мати, але роздавати духовні дари, молитву.

Здавалося б, що людина на старість починає слабшати і так, як трава, починає всихати. Але ж так є з травою, а людина має душу, окрім тіла має сумління, почуття, і ця душа має возноситись вгору, а не падати духом. В старості, коли залишають сили, людина може стати мудрішою, кращою. В азіатських країнах Сходу старці оточені великою пошаною, їм уступають місце, вітають. Чому? Існує традиція, що старість – це нагромадження мудрості, досвіду, доброти. Стара людина – це скарб в домі. У старій людини цілком інший погляд на світ і життя. Вона має більше часу на роздуми, молитву, щоб бути сам-на-сам з Богом в тиші свого серця.

У Франції жила колись дівчина, яка народилась без рук і ніг – Дені Легрі. Вона отримала вищу освіту, писала книжки, тримаючи в зубах олівець чи самописку. І скільки ж радості вона мала, що навіть здорові люди, зламані на душі, приходили до неї, щоб проїнятися її радістю і добротою. Була щасливіша від здорових людей. Таким є Хрест Ісуса, такий Його зміст і школа.

Лев Толстой описує свої відвідини Оптинської пустині, де мешкав монах Амвросій – старий, немічний. Приходило до нього безліч людей. Він голови не міг підвести, але для кожного мав добре слово, і вони почувалися зміцнені. Толстой пише: “Що ж це таке? Лежить хворий старець – живий труп, а оживляє інших людей!” Отже, подивіться, що означає сила духа! Ісус сказав, що “хто хоче йти за Мною, нехай візьме хрест свій, зречеться самого себе і наслідує Мене.” У чому можете наслідувати

Христа? У проголошенні проповідей? У розмноженні хліба? В оздоровленні недужих? У воскресінні померлих? Ні! Але страждати, сумувати, плакати, нести хрест, втішати інших – зможете так, як Він! Це, власне, ототожнення з Ісусом, котрий прагне і чекає від тебе, щоб ти взяв хрест свій і наслідував Його. Хрест самотності, хвороби, нестачі може бути свідченням вірності Христові, бо неважко бути вірним у здоров’ї та успіхові. Кмітливому і вірному солдата нагороджують хрестом заслуги, медаллю за відвагу. У фільмах про війну найбільш сумною є картина, коли воїн підносить руки і здається в полон. Сатана – ворог наш і хоче позбавити нас мужності, відібрати зброю і волю до боротьби.

Про що ви думаєте найчастіше? Про своє минуле? Про свої кривди, негаразди? А подивіться навколо себе, на інших, переведіть свою увагу на когось, хто близько вас. Якщо посвятите свою увагу іншим, щойно відчуєте себе потрібними. Кожен є потрібний, доки б’ється в ньому серце. Вам, напевно, відоме ім’я матері Терези з Калькутти. Для неї кожна людина, відкинута світом, покалічена, інвалід – це Боже дитя. Якщо почнете думати про інших навколо вас, можете бути щасливими, приносячи радість іншим. Якщо хтось думає тільки про себе, говорячи: я маю право жити лише для себе, то його життя в цей момент стає безглузде, позбавлене всякого сенсу. Думаючи про інших, людина ніколи не почуватиметься самотною і непотрібною. Вона обов’язково переконається, що справжня радість – це приносити щастя іншим. Людина може вмерти духовно ще за життя свого тіла, якщо піклуватиметься лише про себе, споживатиме тільки їжу, спатиме, бездумно оглядатиме телебачення і більш нічого не робитиме, то це означатиме духовну смерть. Може й ти занурився в гіркі

роздуми про те, що змарнував власне життя, і що тепер його вже для тебе нема. Ради Господа, почни жити для Бога і людей, віддай свій біль Христові. У Бога немає людей другого сорту і нижчої категорії: глухі, незрячі, інваліди – всіх Бог любить, всіх може поставити на ноги.

Р. Фолеро, світська людина, юрист, журналіст, а наприкінці життя разом з дружиною відправився до Африки, щоби служити прокаженим. Багато доброго зробив задля цих нещасливих людей. Залишив мемуари, в яких пише про свій дивний сон, що він – неначебто помер, став перед Богом і не знав, як має поводитись. “Господи, я прожив той час, котрий Ти мені дав, намагався поводитись гідно, не зробив ніякої шкоди, не скривдив нікого, не заплямив своїх рук, подивись, Господи, мої руки чисті!” Бог подивився на його руки і мовив: “Сину мій, дійсно, твої руки чисті, але порожні!”

Дорогі, можете ваші натруджені, спотворені руки наповнити добрими вчинками серця, щоб колись стати перед Богом не тільки лише з чистими руками.

Під час своїх апостольських подорожей Святіший Отець часто звертається до хворих: “Ви всі в своїх стражданнях в особливий спосіб відображаєте таємницю Христового Хреста і Його міць. Саме тому святий Павло написав, що доповнює в своєму тілі те, чого бракує Стражданням Христа. Так неначебто Сам Господь Ісус понад усе потребував вас, найбільше від вас очікував для спасіння людини, для її навернення, для перемоги добра над злом. І тому ви в суспільстві, а особливо в Церкві важливі й особливо цінні на вагу золота: і Бог нехай вас винагородить, брати та сестри! Дякуємо вам за вашу участь у Хресті Ісуса і за вашу молитву”. Амінь.

єп. Станіслав Падевський

ПСИХОЛОГІЯ “Я”

Я закінчував дипломну роботу з психології. До того декілька років працював у цій ділянці.

Я зібрав безліч корисних нотаток-свідчень упродовж навчання, але й надалі не вірив у те, що чув і бачив. Думав: наскільки фундаментально різнилися мої спостереження з філософією (метафізикою): припущення про сенс і мету людського життя і щастя людини.

По суті психологія має на меті утвердити спосіб життя особи, за допомогою зосередження на людських потребах і таким чином, знайти шляхи задоволення цих потреб.

Зовсім інше трактування сенсу життя знаходимо у житті Матері Терези, чи інших святих, а також у філософів-класиків Платона й Арістотеля.

Релігія заохочує до турботи про інших і пропагує самопожертву і самозречення та відповідальність, трансформуючи все це у площину стосунків з Богом і ближніми. Чимало тверджень сучасної психології йдуть у цілком протилежному напрямку.

Професор психології при Нью-Йоркському університеті Пауло Віц твердить, що психологи “неминуче пропагують егоїзм, запрошуючи нас реалізувати себе, любити себе, сприймати оточення, як засіб нашої остаточної самореалізації, а думки про збагачення власного розвитку – єдиним критерієм нашої активності?”

Тож, можливо, сучасна психологія активно санкціонує егоїзм, подаючи приписи і обмеження, а також заохочуючи людей прямувати лишень до власного розвитку і реалізації. Таким був мій погляд на речі, протягом років вивчення психології.

У жодних книжках з психології, а також на лекціях та диспутах не згадувалося про чесноти як про підґрунтя до щастя людини. Такі слова як “самозречення” і “самопожертва” ніколи не з’являлися в термінології предмету

Однак “проблеми і клопоти, що штовхають людей шукати порятунку в психотерапії, можуть виникати рідше, ніж це трапляється зараз. Вони виникають не тому, що люди не ралізують себе, а тому, що не ведуть здорового способу життя, не докладають зусиль для здійснення корисного у житті, а зосереджуються лише на собі” (Солод).

Головна вада сучасної психології полягає у надмірній зосередженості на “самодостатності”, “самореалізації”. Психологія втратила зв’язок з вченням Христа. Згадаймо, як Ісус жив, як Він навчав Своїх учнів жити.

Христос нам сказав: “Зречися себе, візьми свій хрест і йди слідом за Мною” (Лк. 9, 23). Він не наказував нам займатися самовизначенням і реалізацією наших особистих потреб і бажань. Для християнина кінцевою метою є не “власне “я”, а потенційний рай”, зауважує Пауло Віц.

Уже самі психологи помітили, що виникало внаслідок їхнього “культу самопоклоніння”, як його доречно означив Пауло Віц. Дональд Кембел, колишній президент

Американської Психологічної Асоціації, кілька років тому доводив, що сучасне північно-американське суспільство переповнене “нестриманими, надмірно самозакоханими і егоїстичними індивідуумами”, за що, на його думку, психологія має взяти на себе частку провини.

Віц і Кембел загалом згодні, що акцент психології на власному “я” і його реалізації привело багатьох до

поверхневого, особистого, егоїстичного існування, зробило сенсом життя.

Звичайно, є про що поміркувати і подискутувати над питанням психології і християнської віри. Я цілком поринув у цю проблему упродовж навчання в університеті і навіть призупинив роботу над магістерським дипломом на тему “Антирелігійне упередження у психотерапії: застосування і виклики”, 1988 (“Anti-Religious Bias in Psychotherapy: implications and Challenges”, 1988).

Але навіщо ця дискусія про психологію, якщо мої інтелектуальні інтереси і професійні навички всі тепер зосереджені на католицькій освіті?

Річ у тім, що вплив психології на освіту надто вже спотворений.

Багато помірковано-здорових, але цілком поверхневих і хибно введених понять незаконно проникли у сучасну освітню науку під плащем модерної психології. Там домінують ідеї, що мало або зовсім не випробувані на полі емпіричної дійсності.

Тож, вважайте цю статтю вступом до ширшої дискусії про вплив психології на освіту.

Якщо ви потребуватимете поради або сеансу з психотерапії,

повинні знати, що чимало прекрасних католицьких консультантів і психологів, людей, що здійснили важку працю відсіяння здорових принципів від шкідливих.

Якщо ви думаєте про кар'єру психолога, загляньте на сайт інституту Психологічних Наук (ІПН) у Арлінтоні, Вірджинія (<http://www.ipscences.edu/index2/html>). ІПН забезпечує першокласний вишкіл з психології у

католицькому дусі. На мою думку, він надає найкращі знання для католиків у клінічній психології у Північній Америці.

Й. Фрейзер Філд

Переклав з англійської
бр. Теодот, ЧСВВ

Переклад з англійської за CATHO-
LIK INSIGHT, листопад 2001 р.

Поетична сторінка

Дивне, ніжне світло

Ця історія трапилася під час зйомок фільму Кенета Кларка "Цивілізація"

Ми прилетіли до Калькутти в один із тяжких, дощових днів. Повітря було настільки сконденсоване, що дихалося дуже важко. Нам сказали, що завтра має бути загальний страйк. Оскільки на зйомки фільму ми мали всього лише п'ять днів, то вирішили одразу поїхати до Місіонерок Любові. Мати Тереза чекала нас на малому подвір'ї перед будинком. Її вигляд, та й навіть згадка про неї, завжди приносить мені велику приємність.

Розпочалися зйомки фільму. Праця над ним посувалася плавно і швидко, не було жодних суперечок і сварок, яких під час зйомок фільму уникнути дуже важко. Щоб зняти 50-хвилинний документальний фільм, необхідно, як правило, три місяці. Ми приклали чимало зусиль щоб зібрати достатню кількість матеріалу за п'ять днів. Однак це зробили, не маючи можливості внести які-небудь корективи і зміни. Але все вийшло якнайкраще. Ніби відбулося мале чудо.

Проте було ще одне справжнє чудо. Сестри забирали на вулиці

вмираючих і приносили їх до будинку, котрий громада пожертвувала для місії Матері Терезі (колись це була святиня богині Калі). Там їх залишали, щоб вони могли вмерти, бачачи схилене над ними любляче обличчя. Дехто вмирає, інші живуть довше, про них тут піклуються.

Дім для вмираючих скуповував освітлений малими віконцями, які туляться високо вгорі, тому Кен дуже довго опирався, бо йому здавалося, що знімати там неможливо. Ми не могли знайти іншого місця з достатнім освітленням, тому вирішили, що Кен повинен знімати тут. Тільки він, про всяк випадок, зняв ще кілька фрагментів на подвір'ї.

Коли робили монтаж, то виявилось, що зняті у приміщенні кадри були ніби скупані у прекрасному, ніжному світлі, тоді як ті кадри, що їх Кен знімав на подвір'ї, були невиразні, ніби там бракувало світла.

Як це пояснити? Кен докаzuвав, що технічно це неможливо. Аби довести свою точку зору, він зняв кілька предметів у такому ж слабкому освітленні й отримав цілком негативний результат. Я

переконаний, що це світло, не можна пояснити з точки зору техніки, насправді воно є тим "Благодатним Світлом", про який згадує Ньомен у своєму відомому гімні.

Дім для вмираючих наповнений любов'ю, і кожний зауважує це одразу, як тільки увійде сюди. Ця любов – ніби німб, що його художники малювали довкола голів святих. Я зрозумів, що саме таке світло зафіксувала плівка.

Однією річчю, з якою погоджуються всі, хто бачив цей фільм, це те, що світло того дому винятково гарне. Вмираюча, забута людина з вулиці для багатьох вважається огидною: брудна, від неї тхне. А коли б дім для вмираючих прикрасити квітами і наповнити піснями, так як це було, коли тут була святиня богині Калі, то він би не був, напевно, спокійнішим і незворушнішим. Це світло точно передає, чим насправді є це місце: зовнішня і видима ясність показує присутність внутрішньої і невидимої Любові Бога. Власне для того й чудеса, щоб об'являти внутрішню присутність Бога у Його творінні.

Переклад з польської
Надії Попач

Діти Непорочної

ПОДЯКА ТОБІ, ІСУСЕ, ПЕРЕМОЖЦЮ!

“Любі діти! Сьогодні Я закликаю вас, щоб ви об’єдналися з Ісусом у молитві. Відкрийте Ісусові ваше серце та подаруйте Йому все, що є в ньому: радість, смуток і хвороби. Нехай це стане для вас часом ласки. Моліться, Мої любі діти, і нехай кожна мить належить Ісусові. Я – з вами та заступаюся за вас. Дякую, що відповіли на Мій заклик! (25 березня 2002р.)

***

Любі друзі, почитателі Матері Божої! Я запитую себе, чи хто-небудь може залишитися байдужим перед фактом воскресіння Ісуса? Чи може хтось стримати свої почуття і не взивати до Спасителя: “Дякую, Тобі, Переможцю! Честь і слава, Тобі, Ісусе! Ти – наше спасіння! У Тобі – джерело життя, а Твоїм світлом ми бачимо світ”.

У якому стані духа перебували кати Христа в день воскресіння? Що відчували вони, коли побачили, що сталося? Чи відчували сором та страх?

Противники Ісуса глибоко помилилися. Вони хотіли вбити Ісуса, однак, Він дійсно воскрес і живе вічно. Вони намагалися усунути Спасителя з історії людства, проте Він відіграє найголовнішу роль у цілому світі. Вони прагнули висміяти та познущатися з Царя юдеїв, однак, власне, самі зазнали поразки, а Ісус став Царем Царства, якому немає кінця.

Противники розіп’яли Ісусові Руки, щоб Він більше нікому не зміг допомогти, але вони поми-

лилися. Ісус воскрес, і відтоді Його Руки досягають численних хворих та грішників, яким Він відпускає гріхи. Через Його Руки щоденно на кожній Службі Божій уділяється Кров та Тіло спасіння. Зі Святого Хреста Ісусові Руки простягнуті назустріч бідним,

Храм св. Якова в Меджугор’є

страждаючим та нещасним. Противники хотіли прибити цвяхами Ноги Ісуса, щоб Він більше не міг ходити по цій землі, але і тут вони знову помилилися. Ісус відтоді став подорожуючим аж до найвіддаленіших країв, стукає у всі двері та відвідує родини, народи... Він присутній у цілому світі, у всіх церквах, у кожній совісті, у всіх людських серцях. Через Своїх служителів Спаситель мандрує світом у Святому Причасті та в Святих Тайнах.

Опісля противники хотіли пробити Серце Ісуса, бо думали, що Воно через це перестане битися, але і тут вони знову прора-

хувалися? Відтоді Серце Ісуса б’ється в мільйонах людей, у безлічі охрещених. Відтоді кожний грішник може прихилити свою голову до Серця Ісуса і відчувати пульс Його любові та прийняття.

Противники хотіли, щоб спрагли Usta Ісуса замовкли назавжди під час того, як воїни поїли їх гіркою жовчю, але і тут вони знову не мали жодного успіху. Сьогодні із цих Уст витікає спасаючий потік слів миру, життя, прощення, любові та спасіння.

Мати Божа у Меджугор’ї закликає усіх нас прислухатися до слів Спасителя.

Накінець, кати поклали Спасителя в могилу та гадали, що так завершиться історія однієї особи, але і тут вони вкотре помилилися. Насправді, саме тут через Нього зародилася історія нової людини та оновлення світу. У могилі залишилися смерть та ворожа ненависть, а Ісус воскреснув до нового життя. Камінь був відсунутий геть, і могильні двері стали дверима життя. Який парадокс? Незвільниме дотепер стає дійсністю. Авторитетний францисканець, о. Руфін Шіліц, закликає: “Могила Христа перетворилася на материнське тіло, з якого народжуються Божі діти. Для віруючих у Христа могила – це більше не кінець, але – початок життя. Хрест – це вже більше не дерево смерті, а дерево життя”.

о. Маріо Кнезовіч

*Переклад з німецької
Віктора Рудя*

Діти Непорочної

ХРЕСТУ ТВОЄМУ ПОКЛОНЯЄМСЯ, ВЛАДИКО!

Старовинний образ Розп'ятого Ісуса.
Ц-ва Успіння Матері Божої, с. Страдч
(світлина І. Божика)

До нас у редакцію постійно поступає інформація про те, що відбувається на Хресній Дорозі у Страдчі. З достовірних джерел знаємо, що вже не один прочанин ставав свідком появи Хреста: білого чи жовтого. Те, що ти, дорогий читачу, побачиш на 3-ій сторінці обкладинки, лише ще раз підтверджує євангельську істину: блаженні ті, що не бачили, а увірували.

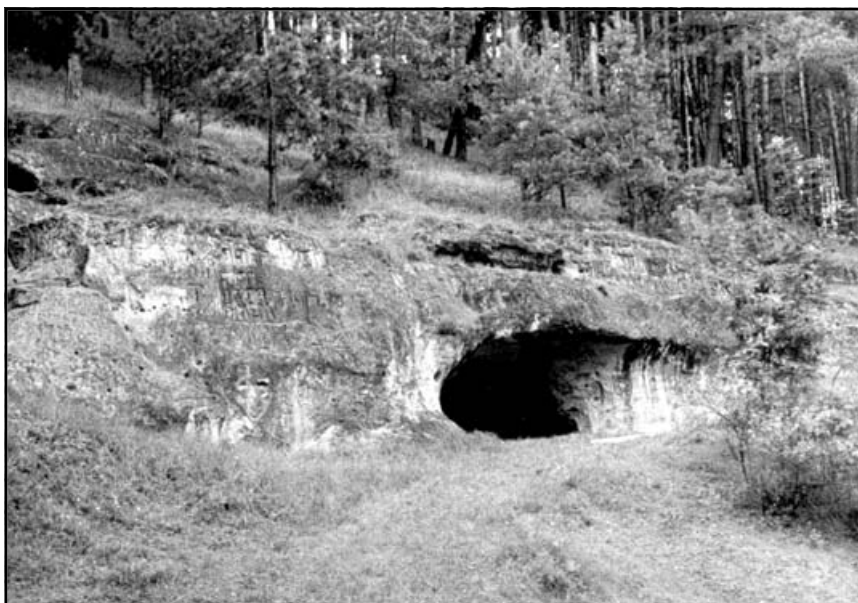
Всі ми з'єднані в одне Містичне Тіло Христа: і ті, що перебувають у Небі, і ті, що – в Чистилищі, і ті, що – на землі. Для всіх нас Хрест Ісуса став знаком власного спасіння, пізнання самих себе і єдиною дорогою до Неба. Із свідчень прочан знаємо, що на Страдецькій горі, обов'язково біля

якогось із хрестів прийде відчуття, як на серце сходить ласка. Дуже часто, коли прочани жертвують Хресну Прощу Отцю Предвічному за всіх рідних чи близьких і щиросердечно моляться за них, то відчують, як їх буквально щось притягує до Хреста. Виникає непереборне бажання увійти в Хрест, розчинитися в Ньому, злитися з Ним. Тоді настає та блаженна мить з'єднання зі Святим Хрестом, тоді вже не помічаєш ні часу, ні простору, тоді відкривається серце і сльози жалю, розкаяння заливають душу. Та благословенна мить може наступити на будь-якій стації, найголовніше, щоб вона прийшла, але для цього необхідно навчитися молитися серцем. Якщо часто здійснювати до Страдча Хресну Прощу весною, то можна запити, що лише на 8-ій стації, навколо

Страдецька Хресна Дорога, ст. 11-та,
(світлина І. Божика)

Хреста, розцвітають фіолетового кольору лісові проліски. З цього приводу можна навести дуже цікавий приклад із п'ятої візії Ванди Мальчевської на почитання 7-ми П'ятниць Великого посту, під час зустрічі

На Страдецькій Хресній Дорозі (світлина І. Божика)

Страдецька Хресна Дорога, 8-ма стація

Спасителя з побожними жінками: "... Старші діти кинулися в ноги Господа Ісуса, цілували їх і брали землю з-під Його ніг, промовляючи: "Ця земля скроплена Твоєю Кров'ю і сльозами, наш найулюбленіший Отче. Наберемо її в посудину, посадимо в ній квіти і сльозами

скроплюватимемо їх... Вони нагадуватимуть нам Тебе, найдорожчий Отче... Найкраща квітка і окраса Неба... пригадуватиме нам Твої науки., Твої добродійства і заохочуватиме, щоб ми доброчесно жили і для Твоєї хвали працювали"

У тій візії згадується про квіти, посаджені на ґрунті, який взяли з-під ніг Ісуса. Одна з них носить назву "Мука Господня" і має темно-фіолетовий колір. Посередині квітки серцевина у вигляді молоточка, збоку – три паростки у вигляді цвяхів, навколо п'ять листочків у вигляді п'яти ран, навколо тих листочків – інші кільчасті у вигляді тернової корони.

Можливо хтось скаже, що це просте співпадіння, але у Страдчі квіти обплітають віночком Хрест лише на 8-ій стації...

Страдецька Хресна Дорога вчить кожного прочанина приймати свій щоденний хрест з любов'ю і терпеливістю, по-

новому подивитися на світ, на самого себе і на своїх близьких та все вирішувати лише з любов'ю, так як це вчинив наш Спаситель.

Один священик, який неодноразово бував у Страдчі, сказав: "Там, на горі, люди поставили Хрест і розіп'яли на ньому змія". Так, дорогий читачу, кожний прочанин, відвідуючи це святе місце українських мучеників, своєю щирою молитвою на Хресній Дорозі, своїм покайням розпинає свого змія темряви і очищає свій рід від родового зла, наповнюючи свою душу Божим миром, любов'ю, світлом і благоговінням перед Святим Хрестом. Тож поклонімся всі разом Хресту Спасителя, щоб наші серця завжди були готовими віддати Йому честь і славу, любов і величання!

Редакційна

*Могила мученика за католицьку віру
бл. о.-д-ра Миколи Конрада
(світлина І. Божика)*

*Страдч. Алея до храму
(світлина І. Божика)*

ВЕЛИКИЙ БУДІВНИЧИЙ ЦЕРКВИ

(Продовження. Початок у №3)

В'язень ГУЛАГу

У 1939 р. розпочалася Друга світова війна. Митрополит Андрей, передбачаючи часи випробувань для УГКЦ, іменує о. Йосипа Сліпого Екзархом Великої України, і 22 грудня на свято Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії отець-митрат Йосип Сліпий був призначений Архієпископом Серре. Як коад'ютор з правом наслідства, після смерті глави УГКЦ Митрополита Шептицького 1 листопада 1944 р., він возведений у сан Галицького Митрополита і Львівського Архієпископа.

З часом приходу радянських військ на територію Західної України почалися репресії щодо духовенства і мирян Галичини. Владики та вірні, які не хотіли переходити на православ'я, підлягали масовим

арештам та вивезенню на Сибір. Кир Йосип Сліпий був одним із перших в'язнів у ті буремні часи. Згодом, тоталітарна система заарештувала всю ієрархію УГКЦ та в 1946 р. у Львові провела Псевдособор по ліквідації Української Греко-Католицької Церкви. Безперечно, зламати силу духа Церкви-Страдниці ворогам не вдалося. Багато віруючих вибирали радше гоніння та поневіряння по таборах ГУЛАГу, ніж зраду прадідній вірі, апостольському престолу, ідеалам знедоленого українського народу.

11 квітня 1945 р. Митрополита Йосипа заарештували, відвізши у Львові до в'язниці по вул. Лонцького. Відразу ж на другий день його відправили до в'язниці на вул. Короленка у Києві. Там, як зрештою і в Москві, Кир Йосип перебував

Загальний вигляд Львівської Духовної Семінарії Св. Духа, 1931р.

на безперервних, часто нічних допитах і таким був обезсиленним від знущань, голоду, що не міг самотужки потрапити на допити до слідчого судді. Його часто тероризували до підписання документів, які не узгоджувалися з сумлінням Владики: до відступництва від віри, до зречення єдності з апостольським престолом. За таку очікувану зраду пропонували Київську Митрополію. Та, однак, недруги у своїх планах щодо Кир Йосипа дуже прорахувалися. Їхні зусилля зламати Митрополита розбивалися, наче човни, потрапляючи на підводні рифи. Тож, тоталітарна система депортувала Владику-в'язня до Новосибірська, а звідти – до Маріїнська

Семінаристи Львівської Духовної Семінарії Св. Духа з ректором о.-д-ом Йосифом Сліпим, 1931р.

(1946 р.). У 1947 р. Кир Йосип продовжив свій хресний шлях до Боїмів, де йому зламали в лазні руку. Того ж таки року Митрополит був перевезений до табору в Печорі. Місцевість ця відома своїм полярним кліматом. До табору Йосипу Сліпому довелося йти закутому в кайдани. В'язні тягнулися до місця призначення то залізничними рейками, то багнисною дорогою. У певний момент, коли вночі на повній швидкості над'їхав поїзд, вони лише чудом врятували собі життя. Конвой зіштовхнув їх із залізничних рейок вниз, і Митрополит, будучи прикутий кайданами до своїх двох товаришів поневолі, залишився живим. Перебування в Печорі було короткотривалим. У 1947 р. місце заслання змінилося на Інту (по сусідству з Північним Полярним колом), а від 1947 по 1953рр. Кир Йосип продовжив хресний шлях у Потьмі. Етап туди тривав місяць і повністю вичерпав сили знедоле-

Внутрішній вигляд церкви Львівської Духовної Семінарії Св. Духа

ного Митрополита. Йому доводилося терпіти не лише нелюдський холод, постійний голод, а й різноманітні хвороби. У Потьмі він відхворів на інфекцію легенів, перебуваючи у важкому фізичному стані. Однак, не дивлячись ні на що, Владика пам'ятав про своїх духовних синів. На в'язничному цвинтарі в Потьмі часто відвідував гроби українських священників, мучеників за віру, і як ієрарх УГКЦ молився за упокій

їхніх душ (о. Миколи Цегельського та ін.). У 1950 р. Митрополита з гарячкою викликали на етап і знову відвезли на допити до Києва. Там радянська влада надаремно старалася нахилити його погрозами і обіцянками до зради УГКЦ. Також Владика не видав на допитах жодної інформації, яка стосувалася призначення нових адміністраторів Львівської Архiepархії, бо знав, що від його мовчання залежить майбутнє Церкви. Тож невдовзі його знов відправили до Потьми. Блаженніший у таборі сумлінно виконував свої душпастирські обов'язки: сповідав в'язнів та був для них духовною підтримкою у важку хвилину. Цей перший засуд тривав до 1953 р., поки Кир Йосипа не відвезли цього ж року до Москви, де з Митрополитом Сліпим мав розмову маршал Жуков.

Львівська Духовна Семінарія Св. Духа. Внутрішній вигляд

Далі буде

Діти Непорочної